

Kirjastojen IT -näkymiä – nykytila ja näköpiirissä olevat asiat

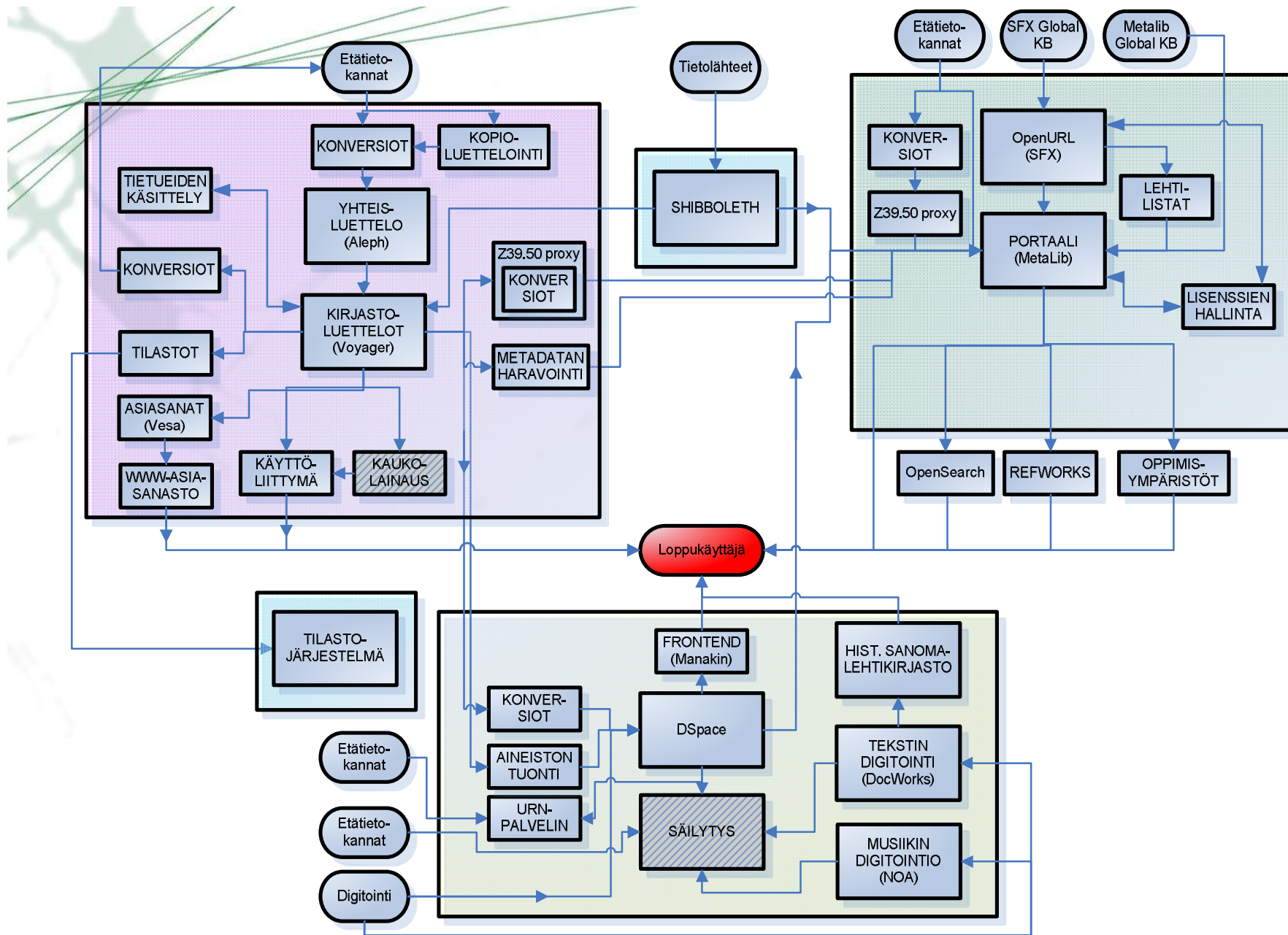
*Yo-kirjastojen neuvosto 8.10.2007
Kristiina Hormia-Poutanen
Kansalliskirjasto, Kirjastoverkkopalvelut*

Kirjastojärjestelmäpalvelujen kehitys

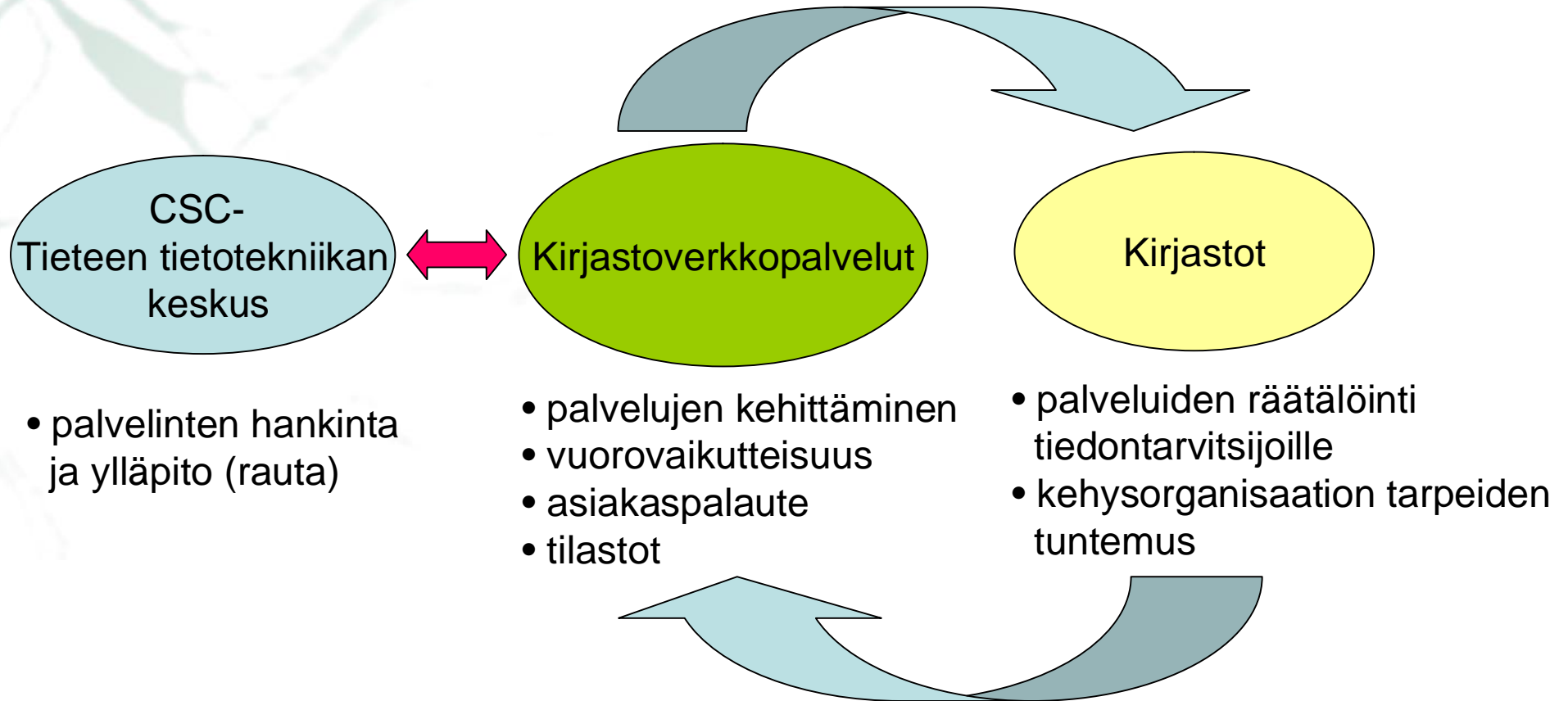
VTLS 1991-1993	Voyager (yo) 2001/2002	Voyager (amk) 2002-2004	Nelli 2005-2007	Keskitetty palvelinratkaisu 2006
22 korkeakoulua 17 palvelinta	1 palvelin 27 jäsentä	1 palvelin 30 jäsentä	1 palvelin 68 jäsentä	1 palvelin 2 järjestelmää (Voyager + Nelli)

Kansalliset kirjastoverkkopalvelut

- Korkeatasoisten tietoaineistojen saanti
 - Kansalliset tietokannat (Linda, FENNICA ym.)
 - Verkkoaineiston hankinta ja saatavuus (FinELib ja Nelli-portaali)
- Digitaalisen kirjaston palvelu- ja työympäristö
 - Digitaalisen kirjaston ohjelmistot (Voyager, MetaLib/SFX, DSpace)
 - Standardien ja formaattien kehittäminen
- Kirjastotoiminnan tuloksellisuus ja vaikuttavuus
 - Tieteellisten kirjastojen yhteistilasto KITT

Työnjako – case kirjastoteknologiapalvelut

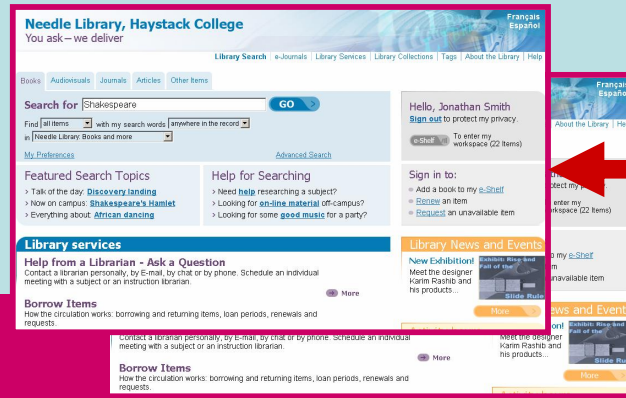

Tuotanto- ja käyttöympäristö

- **Tänä päivänä tuotantoympäristö on myös käyttöympäristö**
-
- **Käyttäjän kannalta tarkoittaa monia käyttöliittymiä**
- **Tulevaisuudessa ”back-end” ja front end” erotetaan**
- **Käyttäjän ei tarvitse tietää mistä tieto haetaan vrt. Google**

Front end

Paikalliset räätälöitävät
käyttöliittymät (voidaan
integroida kirjaston
web-sivulle)

Vaihe 1

Indeksit

Haravointi

Back end

Suomen
kirjasto-
järjes-
telmät

Digi-
arkistot
(julkaisu-
arkistot,
Digitalia)

Muut
järjes-
telmät
(oppimis-
ympäristöt)

MetaLib -
Monihaku

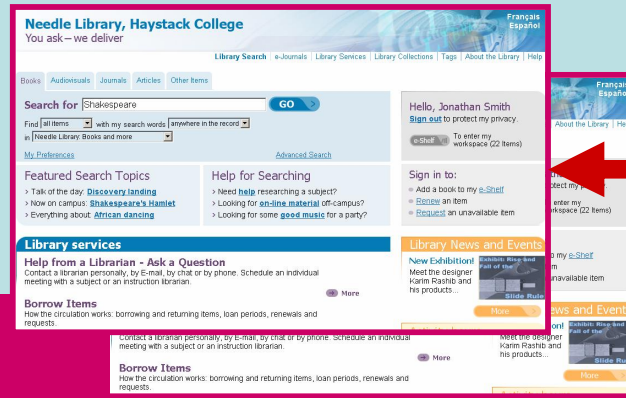
SFX –
linkitys
kokoteks-
teihin
(artikkelit
ja e-kirjat)

Omistetut aineistot

Lisensioidut e-aineistot

Front end

Paikalliset räätälöitävät
käyttöliittymät (voidaan
integroida kirjaston
web-sivulle)

Vaihe 2

Indeksit

Haravointi

Back end

Paikalliset kirjasto-järjestelmät

Yhteinen kansallinen bibliografia

Digi-arkistot (julkaisu-arkistot, Digitalia)

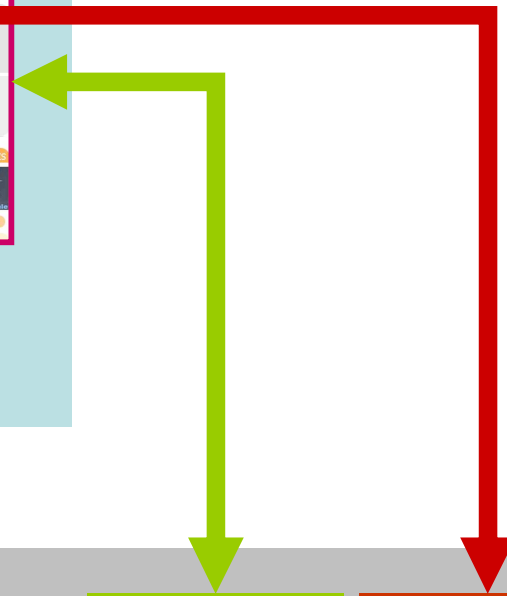
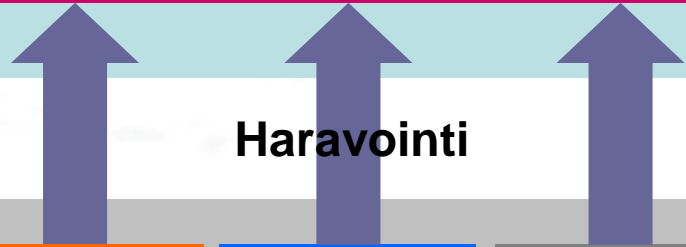
Muut järjestelmät (oppimisympäristöt)

MetaLib - Monihaku

SFX - linkitys kokoteksteihin (artikkelit ja e-kirjat)

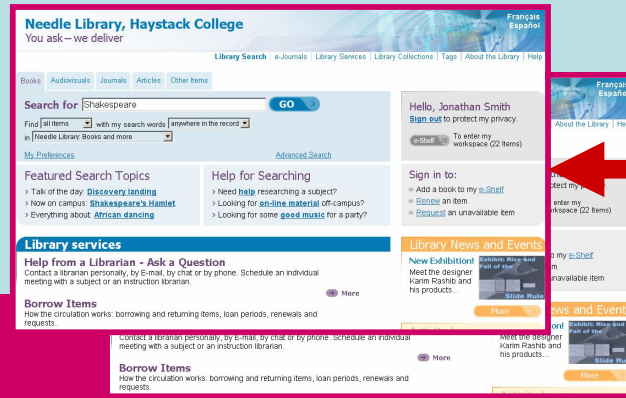
Omistettut aineistot

Lisensioidut e-aineistot

Front end

Paikalliset räätälöitävät
käyttöliittymät (voidaan
integroida kirjaston
web-sivulle)

Vaihe 3

Indeksit

Haravointi

Back end

Yhteinen kansallinen kirjasto-järjestelmä

Digi-arkistot (julkaisu-arkistot, Digitalia)

Muut järjestelmät (oppimisympäristöt)

MetaLib - Monihaku

SFX – linkitys kokoteksteihin (artikkelit ja e-kirjat)

Omistettut aineistot

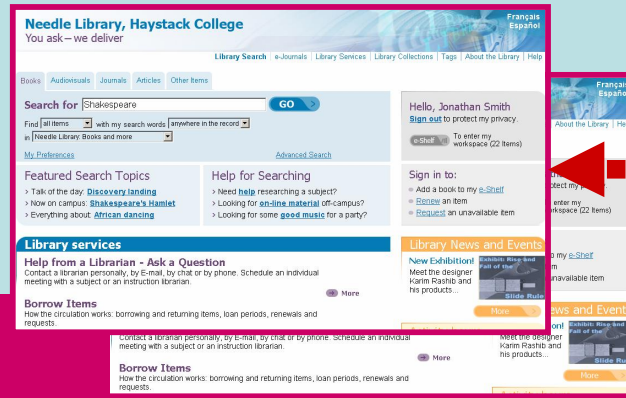
Lisensioidut e-aineistot

Kansalliskirjasto

Kirjastoverkkopalvelut

Front end

Paikalliset räätälöitävät
käyttöliittymät (voidaan
integroida kirjaston
web-sivulle)

Vaihe 4

Indeksit

Back end

URM

Yhteinen kansallinen bibliografia
Digi-arkistot (julkaisu-arkistot, Digitalia)
Muut järjestelmät (oppimis-ympäristöt)

MetaLib – Monihaku

SFX – linkitys
kokoteksteihin
(artikkelit ja
e-kirjat)

Omistettut aineistot

Lisensioidut e-aineistot

Kansalliskirjasto

Kirjastoverkkopalvelut

Ajankohtaista

- Kirjastokonsortioiden laitteistoympäristö
 - OPM:n rakenteellisen kehittämisen rahoitus konsortioille
 - SUN M9000
 - 32 prosessoria
 - 6 domain (16-32GT)
 - laajennusvara
 - Nelli ja Armas siirretty ja tuotannossa
- Uusi Linda
 - Pilotti syksy 2007
 - Voyager -> Aleph
 - tavoitteena tehokkaammat prosessit ja parempi laatu

Ajankohtaista

- Virtuaali-Manda
 - Nelli-portaalin monihaun avulla toteutettu yleisten kirjastojen ajantasainen yhteisluettelo
- Avoin yliopisto
 - OPM on myöntänyt lisärahoitusta verkkoaineiston hankintaan avoimelle yliopistolle
 - Vuoden 2008 alusta yliopistojen lisensoimat aineistot tarjotaan myös avoimen yo:n käyttöön
 - Kukin yliopisto huolehtii käyttö lupien myönnöstä omien käytänteidensä mukaisesti
 - Yo-kirjastot tietoisia tilanteesta

Haasteet

- Toimintaympäristön muutos
 - Korkeakoulujen rakenteellinen kehittäminen
 - Sektoritutkimuslaitosten rakenneuudistus
 - Kunta- ja palvelurakenneuudistus
- Teknologinen kehitys
 - Uudet käyttäjät – uudet tarpeet
 - Uuden sukupolven tietojärjestelmät
 - Pitkäaikaissäilytys
- Henkilöstön osaamisen kehittäminen
- Toimintatapojen kehittäminen

Palveluiden mahdollinen vastuujako – Kansalliskirjaston rooli

